

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНОТЕХНИКА

гр. Сливен ул. "Стеван Султанов" № 9 Директор 044/66 76 01; централа 044/66 72 14 e-mail pgmslivен@abv.bg

УТВЪРДИЛ:
ТАТЯНА ПЕТКОВА
ДИРЕКТОР на ПГМ – СЛИВЕН

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА

РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ 2021 - 2022 учебна година

ВЪВДЕНИЕ

Професионална гимназия по механотехника – Сливен е с над 60-годишна история. Целта на учебното заведение е да подготви високо квалифицирани специалисти със средно образование за различни сфери от икономиката, отговарящи на държавните изисквания за обучение в гимназиалната образователна степен.

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици е изработена в контекста на Европейската платформа спрям бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020“ и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на всички деца на възможности за най-добър старт в живота. Тя кореспондира с приоритетите, принципите и мерките на Националната стратегия и Програма, Регионалната програма на РУО–Сливен за намаляване на преждевременно напусналите образователната система, всички планове и програми за дейността на ПГМ Сливен.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- Осъществяване на националната стратегия и регионалната политика за намаляване риска от преждевременно напускане на образователната система, чрез създаване на комплекс от мерки и сътрудничество на всички заинтересовани страни;
- Изработка и реализиране на ефективни механизми за превенция, интервенция, компенсиране на ефекта от напускане и реинтеграция на преждевременно напусналите;
- Полуляризиране на добри практики и политики.

ПРИНЦИПИ

Програмата на ПГ по механотехника се базира на следните основни принципи:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образоването дава;

- В образоватния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение,увреждане или друг статус;
 - Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата;
 - Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
 - Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище.
- Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образоватния процес.
- Всички аспекти на образоването, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създават възможности за включение.
- **Законсъобразност** – съответствие на целите и предлаганите мерки с националните и европейски закони и подзаконови нормативни актове;
 - **Коректност** – координираност и взаимна обвързаност на предлаганите мерки при сътрудничество на всички заинтересовани страни;
 - **Партньорство** – активно и координирано участие на Училището, институциите на властта, обществените организации и бизнеса в реализацията на политика за намаляване на отпадането от училище;
 - **Прозрачност и популяризиране** на мерките и резултатите – значимостта на проблема предполага висока степен на информираност и съпричастност на обществото.
 - **Приемственост** – осигуряване на непрекъснато действие на програмата, независимо от управлялensки или други съциални промени и гарантиране на постоянно в усилията и действията за изпълнение на приетите цели.
 - **Устойчивост** на резултатите – осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати;
 - **Своевременност** – осигуряване на навременни адекватни мерки за неутрализиране на рискове от преждевременно напускане на училище;
 - **Отчетност, мониторинг и контрол** – постигане на по-висока степенна ефективност.

ВИЗИЯ

Училишната програма за превенция на отпадане се основава на иновативно, гъвкаво и личностно ориентирано обучение:

- учениците да получат пълноценни знания, умения и компетентности;
- да се изградят като активни, успешни и морални личности, способни да живеят и работят за постигане на общи цели, да общуват помежду си, да поемат отговорности в демократично гражданско общество;
- да развиват творческите си заложби и способности;
- да изгралят умения и навики за здравословен начин на живот;
- училището да се утвърди като конкурентен и привлекателен образователен център за всички деца от региона, подлежащи на задължително обучение.

Визията на Професионална гимназия по механотехника като училище, осигуряващо ефективна, качествена и достъпна подкрепа за дела и ученици, застрашени от отпадане, която осигурява пълноценна личностна реализация в училищния живот, се фокусира върху:

- качествено, модерно обучение, основано на добри педагогически практики и съвременни методи;
- разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на индивидуалните потребности на учениците;
- работа с ученици в неравностойно социално положение;
- работа с ученици с различна етническа принадлежност;
- модерна, уютна и функционална образователна среда.

Необходимостта от училишна стратегия за намаляване на безпричинно допуснатите отсъствия, ограничаване на трайно непосещаващите и преждевременно напускащите училището ученици има за цел да посрещне нови предизвикателства свързани с предпоставки за отпадане на ученици. Голяма част от причините поради които учениците, напускат училище преждевременно са:

- безработица и нисък социален статус;
- условията на живот в семейството;
- дела с етнически произход, различен от български;
- семейна среда - семейства, които често променят местоживеещето си;

- деца на разведени или самотни родители;
- сиради и полусиради;
- деца, които не се отглеждат от родителите си.

Етнокултурните особености при ромите до голяма степен се оказват предпоставка за голям брой неизвинени отсъствия и отпадане на децата от училище. Образоването е с различен приоритет в ценностната система на ромската общност в сравнение с изискванията на обществото.

Голяма част от родителите не са образовани и нямат достащна лична позитивна мотивация да настояват децата им да посещават системно, последователно и постоянно училище. Убеждението на тези от родителите, че детето не се нуждае от образование, защото пак ще е безработно заради етническия си произход, а техни познати и видими успели хора не винаги имат завършено образование. Това убеждение на родителите често става и убеждение на учениците, като се отразява негативно върху мотивацията им за редовно и последователно отношение към учебния процес.

Друга етнокултурна особеност в част от ромската общност, която съдейства за отпадане на учениците от училище е традицията, свързана с ранните бракове на 12-13г. възраст, когато децата, вече родители, спират да посещават училище.

СИЛНИ СТРАНИ В РАБОТАТА НА УЧИЛИЩЕТО ПО ТЕЗИ ПРОБЛЕМИ:

- Квалифицирани учители – училището разполага с квалифицирани учители и специалисти;
- Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ – в учебно-възпитателния процес се използват електронни уроци, мултимедийни презентации по всички учебни дисциплини;
- Извънкласни дейности – много от учениците вземат участие в групи по различни видове спорт, участват в спортни състезания и печелят призови места. Учениците вземат участие в провежданите кръгли маси. Традиционно се представят на регионални и национални състезания и са носители на високи отличия;
- Възможности за изява – традиция е в училище да се отбележват бележки дати в историята на България с активното участие на учениците, които проявяват своите дарби и таланти;
- Създаване на приятелска среда – учителите подпомагат създаването на близки и приятелски връзки, формират чувство на толерантност и разбирателство между учениците;

- Училището си сътрудничи с Ромска академия за култура и образование с председател г-жа Стела Костова и Център „Амалие“;
- Извършване на дейности по превенция на отпадането – ежемесечно класните ръководители представят справка за допуснатите извинени и неизвинени отсъствия. Изпращат се уведомителни писма до родителите и до социалните служби. Нарушенията се отразяват в училищната документация.

СЛАБИ СТРАНИ В РАБОТАТА НА УЧИЛИЩЕТО ПО ТЕЗИ ПРОБЛЕМИ:

- Недостатъчно ефективна връзка училище–родители;
- Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане;
- Недостатъчно мотивирани учители и родители за справяне с проблема;
- Голям брой извинени и неизвинени отсъствия на учениците, който всяка година нараства и е предпоставка за отпадане;
- На училището се взлага изключителното задължение да се грижи за присъствието на учениците в училище без достатъчната обвързаност и ангажираност на социалните институции и семейството.

ВЪЗМОЖНОСТИ:

- изготвяне на училищна програма и план с конкретни цели, мерки и дейности; определяне на комисия и ангажирани лица;
- участие в национални и европейски програми, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности;
- ранно идентифициране на децата в риск;
- създаване на регистър на застрашени от отпадане деца, поддръжане на база данни, индивидуални програми за всяко застрашено дете;
- утвърждаване на форми за по-активно участие на родителите в учебно-възпитателната дейност;
- ефективно използване ресурсите на училището и на местната общност при реализиране дейностите за превенция на отпадането от училище;

- обучение на педагогически екип да идентифицира и решава социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в рисък да отпаднат от училище;
- разработване и прилагане на обучителни, извънучилищни програми за мотивиране и задържане на децата, консултиране, професионално ориентиране;
- оптимизиране на взаимодействието с родителската общност, обществеността и извънучилищните институции
- утвърждаване на доброволчеството и наставничеството с участието на ученици и студенти като атрактивна форма на превенция и интервенция;
- популяризиране на образованието като предпоставка за успешна професионална и личностна реализация сред родители и ученици.

РИСКОВЕ:

- липса на ефективни санкции за родителите;
- недостатъчно грижи, заинтересованост и съдействие от страна на родителите;
- нисък жизнен стандарт на част от населението;
- проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище;
- липса на финансови възможности за подкрепа на застрашенияте от отпадане;
- сложност и обемност на учебното съдържание;
- липса на мотивация и ясна перспектива за младите хора;
- лошият пример на негативни явления от младежката среда.

ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Мерки за реализиране на политиките	Ангажирани служебни лица и институции	Срок на изпълнение
1. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА - УЧИЛИЩЕН КЛИМАТ, АТМОСФЕРА НА ВЗАЙМООТНОШЕНИЯ, УПРАВЛЕНИЕ		
Създаване на Училищна комисия за работа по превенция на отпадането	Директор, Заместник директор УД	до 30.09.2021 г.
Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците/ежемесечни справки, писма/	Заместник директор	септември - юни
Изготвяне на регистър на ученици, застрасени от отпадане и мерки за работа с тях	Директор, Заместник-директори, класни ръководители, педагогически съветник	септември - юни
Обособяване на кабинет с училищен медиатор.	Педагогически съветник	септември - юни
Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците в ЗУД и подаване на данните към Регистъра за движение на учениците.	Директор, Заместник директорите	септември - юни
Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция на отпадашите ученици.	Директор, Педагогически съветник	септември - юни
Иницииране на информационна кампания за намаляване на риска от преждевременно напускане на училище чрез изработка на таблица, брошури, провеждане на анкети, популяризиране на успели личности.	Специалисти ИТ Педагогически съветник	септември - юни

Работа на педагогически съветник по мерките за отсъствията и преждевременното отпадане на учениците от училище. Активна работата на ученническия парламент и повишаване ролята на ученическото самоуправление. Организиране на благотворителни акции за подпомагане на застрашени и социално слаби деца.	Педагогически съветник	септември - юни
Организиране на спортни групи по футбол, тенис на маса. Поощряване и създаване на условия за творчески изяви на учениците.	Ръководители на групи	септември - юни
Търсене на начини за нефинансово стимулиране на ученици с висок успех, с минимум или без допуснати неизвинени отсъствия и примерно поведение в училище	Директор, Заместник директор, педагогически съветник, класни ръководители	септември - юни
2. ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО КАТО ПРЕДПОСТАВКА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЛИЧНОСТТА НА ВСЯКО ДЕТЕ И УЧЕНИК И ПРЕДОТВРАТИВАНЕ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ		
<p>Квалификация на педагогическите специалисти за идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище. Развитие на толерантността. Мотивиране на педагогически персонал за допълнителна работа по превенция на отпадането.</p> <p>Организиране на беседи по интеркултурно образование с цел взаимопроникване, взаиморазбиране, взаимодействие и толерантност между учениците от различните етноси.</p> <p>По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост. Организиране на литературни четения с цел развиване на четивна техника и приобщаване на учениците.</p> <p>Кариерно ориентиране и консултиране в различните възрастови групи за мотивиране и продължаване на образованието и придобиване на</p>		
<p>Педагогически персонал</p> <p>Педагогически съветник</p>		

Анализ на движението на учениците и причини за напускането им.	Заместник директор по УД	септември - юни
3. ПОВИШАВАНЕ УЧАСТИЕТО И АНГАЖИРАНОСТТА НА РОДИТЕЛИТЕ И ОБЩЕСТВЕНОСТТА		
Разчуяване стереотипа на провеждане на родителски срещи. Училището да се превърне в медиатор за срещи между родители и различни специалисти с цел по-доброто възпитание на децата им. Организиране Ден на отворените врати на Училището.	Директор, Заместник директори, Класни ръководители	септември - юни
Сътрудничество с различни организации-Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето” и други	Педагогически съветник	септември - юни
За постигане на ефективна образователна интеграция се предвижда осъществяване на партньорства с неправителствени организации, с лидери и медиатори в ромската общност. Целта е да се създаде позитивна образователна среда, за съхраняване и развиване на етническата идентичност на всеки ученик.	Класни ръководители	септември - юни
4. УТВЪРЖДАВАНЕ НА ИНДИВИДУАЛНО И ГРУПОВО НАСТАВНИЧЕСТВО		
Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране	Класни ръководители	септември - юни
Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици	Класни ръководители	септември - юни
Активизиране на дейността на ученическите активи и Ученическия съвет за подпомагане на ученици в риск от техни съученици: определяне на наставници от по-големите ученици организиране на училищни базари за учебници и пособия организиране на благотворителни базари, провеждане на Ден на самоуправлението, „Учител за един ден”, и др.	Педагогически съветник, Ученически съвет	септември - юни
Планиране на дейности в плана на класния ръководител за идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им подпомагане	Класни ръководители	септември - юни